Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 186. Brașovŭ, Vinerĭ 23 Augustŭ (4 Septemvre). 1891.

O ciudată campania ḑiaristică.*)

(Articulŭ finalŭ.)

Brașovŭ, 22 Augustŭ v.

Earăși amŭ trebuitŭ sĕ întrerupemŭ pentru câteva ḑile continuarea acestui ciclu de articulĭ.

Dumineca trecută, 18 (30) Augustŭ a. c., s'a întrunitŭ în Sibiiu, comitetulŭ partidei nóstre naționale, alesŭ de conferența din Octomvre 1890, faptŭ, care, precum vedemŭ, a fostŭ anunțatŭ prin telegrafŭ și foilorŭ din Pesta și Viena de către corespondenții lor sibiienĭ.

Lucru firescŭ, că, după ce prin campania ḑiaristică în cestiune a fostŭ alarmată tótă românimea și străinătatea, lățindu-se faime urîte și tendențióse asupra comitetului, acesta s'a vĕḑutŭ înainte de tóte constrînsŭ de a lua posițiune față cu ele și cu urzitorii lorŭ. Amŭ trebuitŭ dér sĕ așteptămŭ mai întâiu resultatulŭ desbaterilorŭ în ședințele plenare ale comitetului spre a pute face conclusiunile nóstre cu privire la acea ciudată și regretabilă campaniă.

Inainte cu o lună s'a scrisŭ în așteptarea întrunirei comitetului nostru între altele:

„Noi sperămŭ, că acésta întrunire va fi *fatală* d-lui V. Babeșŭ și că convocarea sa va fi *cea din urmă încercare*, ce președintele comitetului naționalŭ română va fi făcută *spre a-lŭ duce în eróre și spre a-lŭ împinge spre o politică contrară intereselorŭ române.*" („La Liberté Roumaine" dela 13/25 Iulie a. c.)

Ei bine, acum după întrunirea comitetului suntemŭ în posițiune a constata, că ḑiarulŭ, care a scrisŭ acestea, nu numai că a fostŭ rĕu informatŭ de către aceia carĭ l'au informatŭ, dér că a fostŭ espusŭ chiar a deveni ridiculŭ prin nisce afirmărĭ ca aceste, fără de nicĭ unŭ temeiu.

Putemŭ constata, că acea întrunire a fostŭ în adevĕrŭ „fatală" dér nu pentru d-lŭ Babeșŭ, ci pentru „aceia" carĭ, lovindŭ fără de nicĭ o causă fundată în atitudinea politică a d-lui Babeșŭ, ca președinte alŭ comitetului, au credutŭ póte, că vorŭ fi în stare a sparge solidaritatea, ce domnesce în sînulŭ partidei nóstre naționale, cu scopŭ de-a pregăti astfelŭ prin „divergențe", „certe" și „scisiunĭ" calea acele politice, ce cu atâta îngâmfare vorŭ sĕ ni-o prescrie câtiva gazetarĭ „paraponisițĭ", carĭ dela noi de dincóce au trecutŭ în Bucurescĭ.

Intrunirea din urmă a comitetului nostru a datŭ dovadă, mai pre susŭ de orĭ ce îndoiélă, că acestŭ comitetŭ nu este o asociațiune de nătângĭ, carĭ potŭ fi „dușĭ în eróre și împinșĭ chiar spre o politică contrară intereselorŭ române", ci se află întrînsulŭ ómenĭ conscii de chiămarea lorŭ, pĕtrunșĭ de seriositatea luptei nóstre naționale; a doveditŭ în fine că d-lŭ Babeșŭ, sciindŭ sĕ țină sémă de acésta, nicĭ că a voitŭ, dér nicĭ că i-a putută veni în gândŭ măcarŭ de a purta de nasŭ comitetulŭ.

S'a mai ḑisŭ despre d-lŭ Babeșŭ într'una din gazetele, carĭ au purtatŭ campania din cestiune, că „a pututŭ sĕ-șĭ subjuge odată spiritele de peste munțĭ; dér ele s'au trezitŭ și se revoltă!"

In adevĕrŭ s'au trezitŭ și se revoltă spiritele la noi, dér nu în contra d-lui V. Babeșiu, a căruia purtare, ca președinte alŭ comitetului, nu le-a datŭ nicĭ celŭ mai micŭ prilegiu de a se revolta, ci se revoltă în contra acelora, carĭ cu cea mai condamnabilă ușurință se silescŭ a împinge cestiunile nóstre cele mai seriose naționale de pe tĕrĕmulŭ principiarŭ, pe acela alŭ personalitățilorŭ, alŭ insinuărilorŭ pătimașe și alŭ denunțărilorŭ mârșave.

Se revoltă spiritele la noi, dér nu pentru acusațiunile nemeritate, ce s'au aruncatŭ în fața unora, nicĭ pentru laudele și mai nemeritate, ce s'au adusŭ altora în decursulŭ acestei triste campanii ḑiaristice, ci se revoltă pentru că vede cum se uneltesce cu scopŭ de a introduce în sînulŭ nostru spiritulŭ nedisciplinei, alŭ nesincerităţii și alŭ anarhiei, și cum unii ómenĭ fără de cea mai mică greutate, au cutezarea de a'șĭ aroga sĕ fiă ei areopagulŭ politicŭ pentru Ardealŭ și pentru Ardelenĭ.

Nu s'a împlinitŭ așadér nicĭ dorința acelora, carĭ au voitŭ, ca cu orĭ ce prețŭ sĕ devină fatală pentru președintele comitetului nostru întrunirea lui de acuma; dér nu s'au împlinitŭ nicĭ așteptările adversarilorŭ noștrii carĭ, în fața faimelorŭ rĕspândite, preḑiceau cu bucuriă o scisiune în sînulŭ partidei nóstre naționale.

Nicĭ-odată nu s'a impusŭ mai puternicŭ spiritulŭ solidarității și alŭ demnității naționale, ca acum cu ocasiunea ultimei ședințe a comitetului nostru.

Dér scopulŭ nostru nu a fostŭ de a vorbi despre ședința comitetului, ci numai de a încheia acestŭ șiru de articulĭ, pe carĭ a-i scrie cu părere de rĕu ne-amŭ vĕḑutŭ constrînșĭ.

După ce amŭ arĕtatŭ fasele acestei campanie ḑiaristice nu vomŭ întârḑia a ne ocupa la rêndulŭ sĕu și cu cestiunile marĭ principiare, pe carĭ înzadarŭ șĭ-au datŭ silința de a le întuneca, punêndŭ înainte persónele și personalitățile.

Inainte de a încheia trebue sĕ ne împlinimŭ o datoriă, ce-o avemŭ față cu acei confrațĭ ai noștri ḑiariștĭ ardelenĭ, bănățenĭ orĭ ungurenĭ așeḑațĭ în Bucurescĭ, carĭ au fostŭ și suntŭ necontenitŭ părtașĭ de stima și de iubirea nóstră, a celorŭ de dincóce de Carpațĭ.

In articululŭ nostru (IV), publicatŭ în numĕrulŭ dela 15 (27) Augustŭ, amŭ fostŭ vorbitŭ de gazetarii trecuțĭ dela noi dincolo, ceva prea în generalŭ, așa că aceștĭ stimațĭ și iubițĭ confrațĭ puteau sĕ se simtă încâtva atinșĭ prin acésta.

Indreptămŭ erórea declarândŭ, că ḑiariștii, despre carĭ vorbimŭ suntŭ numai puținĭ la numĕrŭ și că lucréză sub firma *Ioan Slavicĭ și Companiă.*

Ce însémnă acéstă firmă pentru noi Ardelenii póte vedé orĭ și cine, Românŭ orĭ străinŭ, din scrisórea, ce a adresat'o d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ, cu mare reclamă, ḑiarului „Liberté Roumaine" (nr. dela 9 Aug. a. c.) scrisóre, pe care nu ne iertă bunulŭ nostru sêmțŭ și respectulŭ, cel datorimŭ reputațiunei nóstre naționale de a-o reproduce.

Décă confrații noștri de dincolo șĭ-au alesŭ astfelŭ de informatorĭ, într'o cestiune atâtŭ de gravă și vitală pentru Românĭ — nu e vina nóstră.

*) A se vedé numerii 171, 172, 179, 180 și 181 ai „Gaz. Trans."

CRONICA POLITICĂ.

— 22 Augustŭ (3 Sept).

— Incă nicĭ nu s'a terminatŭ pe deplinŭ afacerea Ugron-Uselac și foile unguresci au și găsitŭ pretextulŭ de a se plânge în contra unorŭ **nouĕ demonstrațiunĭ antimaghiare**, pe carĭ le atribue aceluiașĭ regimentŭ croatŭ Iellasich, despre care se susține, că a luatŭ parte activă și la demonstrațiunile anti-maghiare din Fiume. Intregŭ corpulŭ oficerescŭ din acestŭ regimentŭ, aflându-se ḑilele acestea la manevre în Samobor, a făcutŭ o escursiune la castelulŭ dela Novidvor, unde au depusŭ pe mormêntulŭ banului croatŭ de odinióră, conte Iosifŭ Iellasich, alŭ căruia nume ilŭ pórtă regimentulŭ, o frumósă cunună cu panglicĭ în colóre albă-verde, carĭ suntŭ colorile regimentului. Cu ocasiunea acésta colonelulŭ Ivanovich a ținutŭ o vorbire, în care aminti meritele rĕposatului „*pentru tronŭ și pentru împĕratŭ*". Imprejura-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(4)

PILLONE.

Novelă, de G. Bergsoë, tradusă de Ucu Paolo.

„Vesela societate se puse într'acea la masă așa că strĕinulŭ bogatŭ ședea de a drépta mesei lângă însoțitórea sa. Presupusemŭ că acesta e vre-unŭ negustor bogatŭ de vinurĭ căruia 'i veni idea curiósă sĕ ia parte la căsĕtoria unuia dintre supușii sĕi; presupunerea mi-se întări încă când observai, că scóse o pungă grea, pe care o dete miresei.

Ochii însoțitórei sale scânteiară, când făcu darulŭ acesta miresei. Repede se întórse ea către însoțitorulŭ și-i șopti câteva cuvinte la urechiă, în urma căreia acesta se sculă de la masă cu fruntea încrețită și cu privirea fulgerătóre. Speriată tresări ea, și când se sculă puținŭ după aceea dela masă și se uită cu dorŭ în spre mare, vĕḑui că-șĭ ștergea lacrimele, ce-le stârnise vorbele însoțitorului ei.

„In momentulŭ acesta cobora poteca unŭ cerșitorŭ șchiopŭ și sdrențosŭ. Elŭ umbla dela o părechiă la alta ținêndŭ o cutiă mică de tinichea și căpĕta dela fiă-care óspe în onórea mirilorŭ câte o monedă sunătóre. Eu însă observai douĕ lucrurĭ: întâiu, că elŭ își aruncă privirea sa chiorîșă la părechea ce venise în urmă și apoi nu cerù pomană nicĭ dela acesta nicĭ dela mirele și miresa, ci se retrase cam la ḑece pașĭ într'unŭ colțŭ alŭ cortului.

„Chefulŭ decurgea neturburatŭ, adecă bucate peste bucate dispăreau, ulciórele de vinŭ treceau din mână în mânăîn jurulŭ mesei, larma și strigătele de veseliă rĕsunau din ce în ce mai tare și tot-odată luna plină lumina stâncile din apropiere, ca și când ar fi vrutŭ sĕ cunóscă bucuria sĕrmanilorŭ locuitorĭ ai pămêntului.

„In părțile neapolitane fie-care chefŭ trebue sĕ se sfârșéscă cu jocŭ. Tarantela este pentru acești copii ai naturei, e tot așa de necesară ca și macarónele și vinulŭ celŭ spumosŭ. La unŭ semnŭ alŭ mirelui scaunele și mesele fură date la o parte, ulciórele de vinŭ și copiii depărtațĭ, și unŭ momentŭ mai târḑiu rĕsunau acele tonurĭ amețitóre și schimbăciόse, pe carĭ noi toțĭ le cunóscemŭ și chiar pe celŭ mai rece omŭ dela Nordŭ ilŭ face sĕ sară de bucuriă.

„Cea dintâi părechiă, care se puse pe jocŭ, fu mirele și miresa, ér față în față cu ei jucau părechea frumosŭ îmbrăcată, ce venise cu cea din urmă luntre. Nicĭ-odată nu am vĕḑutŭ jucându-se Tarantella cu atâta grațiă, cu atâta vioiciune ca acum. Tinerii mirĭ se dăderă cu totulŭ la bețiа baccantică a jocului. Ei jucau ca fluturii sburătorĭ, ca o părechiă de rĕndunele, carĭ suntŭ ocupate sĕ-șĭ zidéscă cuibulŭ sub unŭ acoperișŭ.

„Cu totulŭ altcum juca părechea a doua. Ea juca mai bine, mai ușorŭ și cu mai multŭ tactŭ, decâtŭ părechea cea dintâi, însă în chipulŭ cum mergea înaintea jucătorului, rece ca sĕ nu ḑicŭ batjocuritorŭ, ceva ce aduse cu sine că elŭ fără de veste dintr'o săritură părăsi cerculŭ jocului, pentru ca sĕ smulgă din mâna unuia din apropriere ghitara.

După tinerii mirĭ se băgară în jocŭ și alte părechĭ, și în momentulŭ pe când se petrecea acésta, tinĕra fată se apropiă de cerșitorulŭ și-i dădù unŭ darŭ, la ceea ce acesta îi mulțămi plecându-se până la pămêntŭ.

„Tinĕrulŭ nu observă acésta. Elŭ era ocupatŭ cu acordarea ghitarei, și intrândŭ în șirulŭ dintâi alŭ jucătorilorŭ, începù cu o voce limpede și sonoră o improvisațiune, așa că pe încetulŭ pe încetulŭ amuțiră celelalte instrumente. Elŭ cânta fericirea unui amorŭ adevĕratŭ, care se nasce în inimă curată, fără ca să se uite la petrii scumpe și mărgăritare, apoi făcêndŭ alusiune la tinĕra miresă, o numi regina paserilorŭ de mare și lăuda și glorifica frumsețea și grația sborului ei. Improvisândŭ într'una, se totŭ apropia de însoțitórea sa, care palidă și cu fața desperată se răḑimase de părețele unei stâncĭ. De-odată făcŭ o săritură spre ea, desfăcŭ ca fulgerulŭ colierulŭ prețiosŭ dela gâtulŭ ei și-lŭ încinse într'o clipită împrejurulŭ gâtului tinerei mirese, care roșindu-se, se retrase din mijloculŭ jucătorilorŭ.

„Acésta fù prea multŭ. Ca o tigróică se repeḑi tinĕra fată, ca sĕ-șĭ ia îndĕrĕtŭ podóba smulsă dela gâtulŭ ei. Mirele se puse în calea ei, dér în momentulŭ acela căpĕtă o palmă sdravănă, care făcea onóre mânei fine, care o dĕ-

rea acésta li-a fostŭ de ajunsŭ foilorŭ unguresci, şi mai alesŭ foilorŭ kossuthiste, pentru a începe o nouă campaniă în contra memoratului regimentŭ. „Egyetértés“ în doi articulĭ de fondŭ îşĭ varsă foculŭ dela inimă atâtŭ asupra regimentului croatŭ, câtŭ şi asupra guvernului Szapary, dela care cere, ca acum fără nicĭ o trăgănare sĕ ia mijlócele de lipsă pentru pensionarea tuturorŭ oficerilorŭ superiorĭ din momoratulŭ regimentŭ, dér mai alesŭ pentru destituirea colonelului Ivanovich.

De însemnatŭ e, că tocmai acum, când foile kossuthiste suntŭ atâtŭ de înverşunate, archiducele Albrecht a distinsŭ regimentulŭ croatŭ printr'o laudă estra-ordinară din incidentulŭ manevrelorŭ, alŭ cărora resultatŭ a făcutŭ onóre bravilorŭ oficerĭ dela acestŭ regimentŭ.

— Din incidentulŭ desvĕlirei **monumentului lui Cacici**, scrie diarulŭ „Slovenski Narod“ unŭ articolŭ, care se încheiă cu următórele: „In scurtŭ timpŭ se vorŭ grăbi şi *Slovenii* la Agram, pentru ca sĕ arate, că şi pe noi ne-a cuprinsŭ consciința, că noi suntemŭ frații vecinilorŭ noştri din apropiere, *că ceea ce desparte în modŭ provisoricŭ granițele administrațiunei politice, aceea o unesce consciința comunității naționale*, ceea ce deosibesce simpla formalitate, iubirea sinceră a fratelui reunesce în fraternitate. Solidaritatea sloveno-croată atuncĭ se va întări, ca şi cum s'a întăritŭ idea la festivitatea *Cacici*, că tóte partidele patriei croate sĕ formeze numai unŭ corpŭ, care mai curêndŭ séu mai târdiu şi *de facto* trebue sĕ ajungă la adevĕrŭ, după cum a esistatŭ pănă acum după nume.

—„Times“ primesce dela corespodentulŭ seu din Viena nisce sciri asupra unorŭ pretinse neînțelegerĭ şi conflicte ce s'ar fi ivitŭ în sînulŭ **ministerului bulgarŭ**. Aceste scirĭ, — a cărorŭ respundere o lăsămŭ firesce corespondentului diarului englezŭ, — spun că s'ar fi formatŭ între mai mulțĭ ministri bulgarĭ o adevĕrată coalițiă împotriva lui Stambulof şi a procedurilorŭ sale autoritare. D. *Toncef* ar fi indignatŭ din causă, că Stambulof i-ar fi luatŭ din mânĭ întreaga conducere a ministeriului de justițiă, alŭ căriu titularŭ e d. *Toncef*. Ministrulŭ de rĕsboiŭ *Savof* şi ministrulŭ de finance Nacevicĭ ar fi luatŭ partea d-lui Toncef. *Grecof*, ministrulŭ de externe, are o atitudine neutrală, simpatiile sale însĕ suntŭ de partea acelora, carĭ nisuescŭ sĕ maĭ înfrânese puterile lui Stambulof. Stambulof n'are în ministerŭ de câtŭ unŭ partisanŭ, în persóna lui Jifcov. Ast-felŭ asigură corespondentulŭ din Viena alŭ lui Times.

—Diarul „Sloboda“, ce apare în Niş (Sêrbia) anunță: Când ajunse trenulŭ accelerat, ce circulă între **Sofia** şi **Belgradŭ**, în stațirnea dela frontiera *Zaribrod*, deodată fŭ înconjuratŭ de 25 de gendarmĭ bulgarĭ sub conducerea şefului poliției cercuale şi a unui comisarŭ, şi au fostŭ cercetatŭ cu deamĕruntulŭ în tóte părțile. Tóte cupeurile, vagonulŭ de postă şi pachete, ba chiar şi locomotiva a fostŭ cercetată cu deamĕruntulŭ. Poliția căuta pe unŭ anumitŭ Nicola *Panov*, care se dice, că ar fi *asasinulŭ luî Belcev* şi despre care se dice, că plecase cu trenulŭ acesta din Sofia. Mai mulțĭ pasagerĭ au declaratŭ, că Panov a fostŭ în trenŭ, dér probabilŭ aflândŭ despre cercetarea acésta din partea poliției, a părăsitŭ trenulŭ şi s'a retrasŭ la timpŭ în siguranță.

—Corespondentulŭ din Petersburg alŭ fóiei oficióse rusescĭ din Bruxelles „Nord“, se esprimă în modulŭ următorŭ despre **visita escadrei francese la Portsmouth.** „Limbagiulŭ foilorŭ francese n'are absolutŭ nimicŭ de indicatŭ, că din incidentulŭ acesta s'a sguduitŭ încrederea nóstră pusă în Francia, şi diarele englese, întocmai ca şi noi vĕdŭ în evenimentulŭ acesta o nouă garanțiă pentru susținerea păcei europene. Francia prin aceste şi-a ridicatŭ prestigiulŭ ei şi şi-a măritŭ influența ei internațională; dér n'a uitatŭ, *că Rusia este aceea, căreia are a 'i mulțumi resultatulŭ acesta favorabilŭ.* Cu viuă plăcere vedemŭ noi, cum datéză Francia, în modŭ sincerŭ, dela Kronstadt punctulŭ de aplicațiune alŭ nouei fase politice, în care a intratŭ. Unele foi din străinătate, carĭ totdéuna se punŭ pe terenulŭ scorniturei politice, şi-au închipuitŭ, că întêlnirile de flotă din Kronstadt şi Portsmouth potŭ fi privite ca unŭ evenimentŭ premergĕtorŭ pentru încheierea unei alianțe între Rusia, Anglia şi Francia, o presupunere, care face sĕ apară Francia ca mijlocitóre între cele două puterĭ.“

—Din Madrid se scrie: Agitațiunile Francesilorŭ în contra **Germaniei** şi a guvernului au aflatŭ terenŭ şi aicĭ în massa poporului. In prima liniă se aduce pe tapetŭ ideia *uniunei latine în contra Germaniei* şi societatea, ce s'a organisatŭ acum câțiva anĭ, pentru ca sĕ servéscă scopurilorŭ antigermane din Europa şi America, desvóltă acum o mare activitate, pentru ca sĕ esploateze disposițiunea actuală a spiritelorŭ poporațiunei. Se înțelege că anotimpulŭ de acum nu e favorabilŭ pentru o viuă propagandă, dér îndată ce va sosi tómna, când toțĭ ómenii politicĭ se vorŭ aduna în Madrid, ne vomŭ aştepta, că societatea acésta, la care aparține distinşĭ bărbațĭ de statŭ şi membri marcanțĭ din societatea înaltă, va desfăşura o viuă activitate.“

SCIRILE DILEI.

— 22 Augustŭ. (3 Sept.)

„Csardás“-ulŭ din Herendescĭ prinsŭ de pĕrŭ. Cu privire la scirea adusă de fóia unguréscă „Egyetertes“ din Pesta sub titlulŭ *„Românĭ carĭ jócă „csárdás“-ulŭ“*, reprodusă în Nr. 170 alŭ diarului nostru, unde se dicea, că tinerimea română din Herendescĭ s'a prinsŭ cu atâta „ferbințélă“ în „frumosulŭ“ jocŭ naționalŭ maghiarŭ „csárdàs“, — feciorii şi fetele române din numitulŭ satŭ publică în „Luminătorulŭ“ o declarațiune, în care se dice: „Subscrişii feciorĭ jucătorĭ din Herendescĭ atâtŭ în numele nostru, câtŭ şi în alŭ fetelorŭ jucătóre dela noi, declarămŭ, că n'am jucatŭ la ruga nóstră de S. Petru „csárdás“-ulŭ unguroscŭ, precum s'a buciumatŭ de cutarĭ óspețĭ străinĭ în fóia ung. din Bpesta numită „Egyetértés“. Dér s'a jucatŭ „csárdás“-ulŭ atuncĭ, însĕ nu de noi, ci de economulŭ (neromânŭ) contelui *Kinski* cu unguróica Mariska, fosta servitóre la cont. Kinski, apoi de unŭ bireşŭ de alŭ lui Kinski cu o altă bogozdréntă. Respingemŭ déră cu indignațiune acéstă însinuare şi o declarămŭ de minciună, décă ni-se atribue nouĕ cunoscința „csárdàs“-ului şi esercitarea lui la joculŭ nostru... Subscrişĭ 14 feciorĭ. — Ne pare bine, că tinerimea nóstră din Herendescĭ s'a grăbitŭ a da de golŭ pe „patrioțĭ“. Nu trebue sĕ le trecemŭ cu vederea nicĭ o minciună de asemenea natură, ci trebue sĕ-i dămŭ de golŭ orĭ de câte orĭ îşĭ vorŭ permite a ridica astfelŭ de calumnii la adresa nóstră.

***

Cestiunea primațială. Diarulŭ „Politische Correspondenz“ din Viena dice, că tóte scirile privitóre la strămutarea scaunului primațialŭ şi la numirea unui nou primate, suntŭ lipsite de orĭ ce temeiu.

***

Atelierŭ pentru lucrulŭ de mână. Amŭ amintitŭ înainte cu două lunĭ despre esposițiunea de obiecte lucrate peste anŭ în „atelierulŭ evangelicŭ pentru lucrulŭ de mână“ din locŭ. Acum se începŭ din nou cursurile în acestŭ atelierŭ, şi recomandămŭ din nou tinerimei nóstre române cercetarea acestui atelierŭ. Scopulŭ acestei şcóle este ca sĕ stêrnéscă diligența în lucrurile de mână, sĕ desvólte gustulŭ esteticŭ şi peste totŭ sĕ dée ocasiune şcolarului, ca sĕ foloséscă timpulŭ sĕu liberŭ cu lucrările aceste folositóre. Cercetarea acestei şcóle e permisă nu numai şcolarilorŭ din şcolile săsescĭ, ci şi elevilorŭ din alte şcóle. Onorarulŭ pentru instrucțiune este pe semestru 2 fl. Órele suntŭ întocmite după timpulŭ liberŭ, de care dispunŭ elevii. Indată ce unŭ elevŭ s'a înscrisŭ, e îndatoritŭ sĕ cerceteze regulatŭ órele, pe lângă aceea şi părinții suntŭ moralicesce îndatorițĭ sĕ triméță pe copii lorŭ punctualŭ la cursurĭ. Lucrurile făcute de elevĭ aparținŭ şcólei pănă la anulŭ şcolarŭ, ér după aceea trecŭ în proprietatea celorŭ ce le-au făcutŭ. La finea fiă-cărui anŭ şcolarŭ se face o esposițiune a lucrurilorŭ. Alte spese nu are sĕ supórte elevulŭ, fiind-că în şcólă îi stau la disposițiune instrumentele şi materialulŭ de lipsă pentru lucru.

***

Hârtia de țigare „Creangă.“ In urma analisei făcute de laboratoriulŭ de chimiă alŭ facultăței din Bucurescĭ s'a constatatŭ, că dintre hârtiile de țigare puse în vêndare pe piéța Bucurescilorŭ, cea mai bună e *hârtia Creangă*, neconținândŭ nicĭ o substanță vătĕmătóre sănĕtății.

***

Paveze in armată. „Figaro“ anunță, că o comisiune specială, studiéză unŭ proiectŭ în privința unei nouĕ paveze portative pentru infanteriă. Ea ar recomanda pavĕza de bronzŭ, 90 părțĭ alamă şi 10 aluminium, de o densitate dela 16 pănă la 18 milimetri.

***

Tempestate mare. Din Turin se telegrafézà cu data de 31 Augustŭ: O tempestate mare a fostŭ pe înălțimile de la *Settimo*, *San-Marco*, *Castiglione*, *Gassino*, pe când în văi a fostŭ o grindină mare, care a nimicitŭ tótă recolta. Mai multe case au fostŭ stricate. Câteva persóne au fostŭ rănite.

Românii din Ungaria.

Sub titlulŭ acesta „Kölnische Zeitung“ publică următorulŭ articulŭ de fondŭ:

„Acum ½ de anŭ unŭ memoriu alŭ studenților din România, adresatŭ studenților tuturorŭ națiunilorŭ, privitorŭ la situațiunea Românilorŭ din Ungaria, a făcutŭ multŭ sgomotŭ în Europa şi multŭ sânge rĕu în Ungaria.

Indată după acésta, profesorulŭ universitarŭ din Clujŭ, Moldován şĭ-a luatŭ însărcinarea se „sdrobéscă“ memoriulŭ, ear acum iesŭ la ivélă şi studenții maghiarĭ cu unŭ contra-memoriu, pe care l-au tradusŭ în limbile europene, după cum au făcutŭ şi studenții românĭ cu memoriulŭ lorŭ.

Acestŭ contra-memoriu pórtă titlulŭ „Românii maghiarĭ şi națiunea maghiară“. Greşala pe care au comis-o studenții maghiarĭ în acestŭ titlu se întinde peste întreaga broşură. Nu există Românĭ maghiarĭ esistă însĕ Românĭ ungurĭ, adecă supuşĭ ungurĭ de naționalitate românéscă în înțelesŭ de limbă şi de rasă, întocmai după cum esistă maghiarĭ, germanĭ şi slavĭ ungurenĭ, adecă cetățenĭ ungurĭ de origine deşi limbă maternă maghiară,

---

duse. Mai înainte însĕ de a începe cérta, tinĕrulŭ improvisatorŭ trase pe însoțitórea sa de mânecă, şi strigându-i câteva cuvinte într'unŭ dialectŭ, pe care nu lŭ înțelegeamŭ, o puse lângă părete, unde începŭ ea sĕ plângă, pe când elŭ se duse la loculŭ sĕu de mai înainte.

„Curêndŭ după aceea ea se ridică. Era palidă ca mórtea, pumnii erau încleştațĭ şi fața ei lua o astfelŭ de espresiune, ce pentru prima dată mĕ făcŭ sĕ înțelegŭ tradițiunea bĕtrânilorŭ despre capulŭ Meduzei. Ură, furiă şi turbare erau întrunite în privirile ei, ce le arunca tinerilorŭ mirĭ şi însoțitorului ei. Apoi, fără ca sĕ o bage cineva în sémă, se retrase în umbra, ce o forma o stâncă proeminentă şi aicĭ îi şopti iute câteva cuvinte cerşitorului, care şi dispărŭ îndată pe poteca, ce ducea în josŭ către ruinele palatului reginei Ioana.

„Acum îmĭ veni în minte, că cerşitorulŭ acesta are intențiunĭ rele, fiindcă prea se strecura pe furişŭ către mare.

„Curiositatea mea avea sĕ fiă satisfăcută în curêndŭ. Observai pe cerşitorŭ târêndu-se pănă în vêrfulŭ unei stâncĭ, ncâtŭ putŭ sĕ se uite peste mare. Audii apoi nisce şópte înăbuşite, şi acestora li-se rĕspunse printr'unŭ flueratŭ încetinelŭ. Audii sunetŭ de arme, strigăte de comandă înăbuşite şi în momentulŭ acela trecŭ o barcă mare pe lângă stâncile de lângă țĕrmure.

„Cu totŭ întunereculŭ, vĕdui destulŭ, pentru ca sĕ înțelegŭ totulŭ.

„Era o luntre bine echipată a agenților vamalĭ şi înțelesei, că societatea mea constă din nisce contrabandiştĭ, pe carĭ voia sĕ-i surprindă. Insĕ cine era óre străinulŭ acesta misteriosŭ şi bogata sa însoțitóre? Fără sĕ mĕ mai gândescŭ la urmărĭ, alergai pe potecă în susŭ şi dintr'o săritură fui în mijloculŭ jucătorilorŭ. Nicĭ o bombă n'ar fi produsŭ unŭ efectŭ mai mare. Musica amuți, bărbați se strânseră în jurulŭ meu cu privirĭ amenințătóre, ér femeile se retraseră spăriate. Fără sĕ mĕ mai uitŭ la cineva mĕ repedii la tînĕrulŭ străinŭ şi smâncindu-i ghitara din mână îi strigai:

„Păzeşte-te, doganierii vinŭ!“

La cuvintele aceste mi-se părŭ, că fulgerulŭ cădŭ împrejurulŭ meu. Femeile începură sĕ strige îngrozite, ér bărbații se uitau nedecisĭ unulŭ la altulŭ, numai străinulŭ îşĭ păstra totŭ sângele rece. Scóse unŭ revolverŭ din brîu şi fixându-mĕ pĕtrundĕtorŭ, mĕ întrebă cu sânge rece:

— „Cine escĭ D-ta?

— „Unŭ artistŭ strĕinŭ, pe care l'a atrasŭ musica şi joculŭ aicĭ,“ rĕspunsei privindu-lŭ dreptŭ în ochĭ. „Eştĭ trădatŭ şi voiamŭ sĕ te scapŭ.“

—„Acésta nu o voiu uita nicĭ odată“, dise elŭ iute, trăgêndŭ cocoşulŭ revolverului. „Du-te repede de aicĭ; glónțele potŭ isbi şi pe unŭ străinŭ!“

„Abia dise elŭ vorbele acestea când rĕsunară la țĕrmurŭ strigăte de comandă. Acum apărură la marginea stâncilorŭ geandarmĭ şi agențĭ vamalĭ ca nisce fantome din fundulŭ mărei. In curêndŭ stinsera luminile şi lampele, femeile şi copii dispărură în interiorulŭ colibelorŭ şi la lumina lunei vĕdui unŭ oficerŭ de gendarmĭ înaltŭ şi voinicŭ în fruntea ómenilorŭ sĕi strigândŭ:

— „Nu opunețĭ nicĭ o resistență!“

„Contrabandiştii împresurațĭ, se uitau descuragiațĭ unulŭ la altulŭ; peste totŭ vĕduiŭ pistóle şi pumnale lăsate în josŭ. Atuncĭ resună acelaşi signalŭ de pe mare; în momentulŭ acela străinulŭ necunoscutŭ se urcă pe o stâncă şi făcŭ unŭ semnŭ spre mare“.

— „E prea târdiu, Pillone“, strigă oficerulŭ de gendarmĭ, scoțêndu-sĭ revolverulŭ şi țintindu-lŭ spre elŭ. „Viu séu mortŭ, — aşa sună porunca“!

— „Atuncĭ ia-o pe cea dintâiu, Signor Cavaletti“, rĕspunse cu mândrie tĕnerulŭ. „Până acum Pillone nu şĭ-a greşitŭ nicĭ-odată ținta“!

„Sângele 'mĭ îngheță în vine. Posibilitatea unei astfelŭ de schimbărĭ sângeróse nicĭ nu'mĭ trecŭ prin minte. Rĕsunară două detunăturĭ: audii şuerându-mĭ unŭ glonțŭ pe lângă urechia şi apoi vĕduiŭ pe tĕnĕrulŭ oficerŭ cădêndŭ la pămêntŭ. Pillone alergă în cortŭ unde dispărŭ prin întrările întunecóse dintra stâncĭ. Turbațĭ se luară gendarmii după elŭ; mai înainte de a găsi ei prin întunerecŭ ascundĕtórea, unde fugise Pillone, acesta se strecură printr'o deschidĕtură şi scuturândŭ cu o putere uriaşă parulŭ cortului, îlŭ scóse afară, îngropândŭ pe gendarmĭ sub pânzele lui, ér elŭ în câteva momente ajunse la țĕrmure.

germană și slavă. De altă parte esistă unŭ statŭ ungarŭ, a cărui poporațiune o formézä națiunile unite împreună cu Jidovii; dér nu esistă o națiune maghiară, ci numai o națiune ungară și numai pe lângă cele-l'alte națiunĭ diferite ale Ungariei.

Plângerile naționalitățilorŭ maghiare din Ungaria în contra barbariei asiatice, cu care ele suntŭ prigonite în limba și în drepturile lorŭ politice, nu se îndreptéză *în contra statului ungarŭ* ci *în contra națiunei maghiare*, care, răpindŭ pentru sine în 1866 tótă puterea, a apăsatŭ de atuncĭ încóce cu *legea și contra legei*, pe tóte celelalte naționalitățĭ cu unŭ arbitrarŭ brutalŭ, pentru ca se maghiariseze statulŭ ungarŭ. Ticăloșiile arbitrarului contra Slavilor și în contra Germanilor sunt încă în memoria tuturorŭ. Românii carĭ odinióră au adusŭ servicii de satelițĭ d-lui Coloman Tisza (?) în contra Sașilorŭ ardelenĭ au ajunsŭ acum și ei la rândŭ și plângerile lorŭ îngrijescŭ în timpulŭ de față o parte a opiniunei publice. Plângerile lorŭ suntŭ, că naționalitatea maghiară, care deține puterea, tiranisézä în contra literei clare a legei, naționalitatea română, germană și slavă.

Intrégă Europă scie, cât este de îndreptățitŭ acéstă plângere. Rĕspunsulŭ studențilorŭ maghiarĭ se mărginesce numai a arăta, că *legile* ungare îndreptățescŭ în modŭ egalŭ pe tóte naționalitățile, — ca și când cineva s'ar fi plânsŭ *în contra legilorŭ* și anume *în contra tiranilor și în contra călcătorilorŭ acestei legĭ!*

De alt-felŭ discuția, după pilda d lui Moldován, deviază dela adevĕratulŭ obiectŭ și se pune pe terenulŭ istoricŭ, care *n'are nimicŭ a face* cu cestiunea ce irită actualminte spiritele.

Câtŭ de puținŭ studenții maghiarĭ, carĭ au mereu pe buze statulŭ maghiarŭ, când vorŭ se vorbéscă de naționalitatea maghiară, vorŭ se fiă dreptĭ cu naționalitățile nemaghiare, o dovedesce pagina întâia a traducerei germane a broșurei lorŭ, pe care suntŭ înșirațĭ ca autorĭ studenții șcólelorŭ superióre din Kolozsvar, Pozson, Kassa, Nagy-Varad, Gyor, etc., — tóte nisce localitățĭ pe carĭ în Germania nicĭ unŭ sufletŭ de omŭ nu le cunósce, dér carĭ la Germanĭ și la majoritatea negermanilorŭ nu se numescŭ *ab antiquo* și nu se vorŭ numi în viitorŭ, în timpulŭ ce se póte prevedea, alt-felŭ de câtŭ Klausenburg, Pressburg, Kaschau, Grosswardein și Raab.

Nu-i pasă *unui alŭ treilea statŭ* de modulŭ cum Maghiarii tractéză cele-l'alte naționalitățĭ. Acésta e tréba Maghiarilorŭ. Dér décă studenții vorŭ se recunóscă, că ei au luatŭ argumentele lorŭ din principiulŭ de naționalitate, din care și le-a luatŭ pe ale sale Kossuth și aderenții lui, atuncĭ sĕ respundă ei înșiși la întrebarea, décă lucrézä înțelepțesce — cestiunea *de dreptŭ* nicĭ n'o mai discutămŭ — persecutândŭ naționalitățile nemaghiare din Ungaria. Formarea unuĭ Statŭ românescŭ e adĭ celŭ puținŭ totŭ atâtŭ de posibilŭ, ca în 1865 formarea unuĭ Statŭ maghiarŭ independentŭ. Maghiarii n'au ajunsŭ încă așa departe, ca sĕ-șĭ facă dușmane pe tóte cele-l'alte naționalitățĭ nemaghiare din Ungaria. *Faptulŭ* că ei au făcut'o nu schimbă situațiunea. Tóte încercările înse, de a desminți acestŭ *faptŭ* — inclusivŭ memoriulŭ studențilorŭ maghiarĭ — au cădutŭ într'unŭ chipŭ miserabilŭ".

— Pentru a treia óră audiiu signalulŭ de pe mare; apoi vĕduiŭ pe Pilone cufundându-se în apă și mișcându-se, ca o fașiă de fosforŭ strălucitorŭ pe valurile marei. Câteva minute după aceea și își veniră gendarmii în fire. Fără sĕ mĕ bage în sémă, alergară la țermure și începură sĕ pusce asupra lui Pillone, însĕ fără efectŭ, pentru-că acesta înotând pe sub apă, apărea când într'unŭ punctŭ, când într'altulŭ. Barca lungă și îngustă érășĭ se arătă; audiiu unŭ pleșcăitŭ, unŭ risŭ batjocoritorŭ și apoi dispărŭ ca o umbră cu iuțala unui delfinŭ în direcțiunea spre Sorrent.....

„A doua dĭ intrândŭ într'o cafenea, cetiiu în „Giornale di Napoli", că înzădarŭ s'au încercatŭ sĕ-lŭ prindă pe Pillone în mijloculŭ unorŭ contrabandiștĭ. Din contră, arestară pe cunoscuta sa amantă Filomela, dela care poliția aștepta descoperirĭ însemnate, pentru-că poseda juvaere de unŭ prețŭ fabulosŭ.

„Acesta a fostŭ prima mea întâlnire cu Pillone".

(Va urma).

Raportŭ generalŭ

alŭ comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ despre activitatea sa în decursulŭ anului 1890.

(Fine.)

Cu scopŭ de a preintimpina casurile de natura celui espusŭ, comitetulŭ a hotărîtŭ sĕ intervină la onorata adunare generală, ca onoratŭ aceea, în sfera competinței sale, constatândŭ lipsa de a se înlesni redactarea foii Asociațiunii, spre care scopŭ până acum s'a spesatŭ anŭ de anŭ suma de 400 fl. v, a., sĕ voteze pentru prim-secretarulŭ și redactorulŭ numitei foi pe viitorŭ o remunerațiune anuală mai mare, de cum e cea de presentŭ, din care sĕ-i fiă posibilŭ a remunera și colaboratorĭ la fóiă, ceea ce prin acésta și facemŭ. Spre orientarea onoratei adunărĭ generale ne permitemŭ a însemna, că edarea organului Asociațiunii pentru anulŭ 1890 a costatŭ, inclusive remunerațiunea redactorului cu 400 fl. v. a. și ajutorulŭ estraordinarŭ cu 260 fl., suma de 1411 fl. 25 cr.

VII.

Despărțĕmintele Asociațiunii.

Cu privire la despărțĕmintele Asociațiunii însemnămŭ cu plăcere, că aprópe în tóte s'au desvoltatŭ o activitate îmbucurătóre întru promovarea scopurilorŭ Asociațiunii. In deosebĭ dela introducerea nouei arondărĭ, ceea ce amŭ pusŭ la cale imediatŭ după adunarea generală din anulŭ trecutŭ, se simte o nouă viéță în întregŭ organismulŭ Asociațiunii, astfelŭ că nu ne-amŭ înșelatŭ, când în raportulŭ nostru din anulŭ trecutŭ dîserămŭ din cuvêntŭ în cuvêntŭ, „și e îndreptățită speranța, că interesarea (de scopurile Asociațiunii) va cresce din anŭ în anŭ." Cele mai multe despărțĕminte sunt deja organisate respect. reorganisate; în unele curgŭ tocmai lucrările pentru organisare. Despre organisarea indicată, fiindŭ încă în curgere, vomŭ raporta la proxima adunare generală; cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, căcĭ întrégă lucrare aparține activității nóstre din anulŭ curentŭ 1891, despre care avemŭ a raporta procsimei adunărĭ generale.

VIII.

Propunerĭ.

Supunêndŭ raportulŭ acesta aprețiării onoratei adunărĭ generale în legătură cu aclusele:

1. rațiociniulŭ pro 1890 împreună cu raportulŭ cassarului;

2. bugetulŭ pro 1892;

3. Consemnarea membrilorŭ nou însinuațĭ;

4. Consemnarea celorŭ rĕposațĭ dintre membrii Asociațiunii;

5. Consemnarea stipendiștilorŭ și ajutorațilorŭ Asociațiunii;

6. Programa a V-a a șcólei de fete a Asociațiunii:

Onorata adunare generală să binevoiéscă:

a) a da comitetului absolutoriulŭ pentru activitatea din 1890;

b) a declara de membrii pe cei consemnațĭ în lista presentată;

c) a face amintirea obicinuită pentru membrii rĕposațĭ;

d) a lua la cunoscință raportulŭ comitetului;

e) a lua o hotărîre cu privire la fóia „Transilvania";

f) a aproba budgetulŭ propusŭ pro 1892;

g) a întregi comitetulŭ prin alegerea unui membru ordinarŭ pe restulŭ periodului 1890—1893.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, ținută în Sibiiu la 3 Augustŭ 1881.

George Barițiŭ m. p., președinte. **Dr. I. Crișianŭ** m. p., secretarŭ II.

[„Transilvania."]

Manevrele francese de tómnă.

In Francia se facŭ marĭ pregătirĭ pentru manevrele de tómnă, ce se vorŭ face la granița osticŭ. Oficerii străinĭ, carĭ vorŭ lua parte la aceste manevre vorŭ sosi în 10 Septemvrie la detașamentulŭ de ostŭ. Efectivulŭ trupelorŭ concentrate în timpulŭ acesta va fi 126,000 soldațĭ, și adecă numĕrulŭ acesta fórte enormŭ în timpŭ de pace, nu va fi împrăsciatŭ, ci strênsŭ unitŭ la unŭ locŭ va opera în contra „dușmanului închipuitŭ", care se presupune că vine din Germania asupra Franciei.

Din dispozițiunile pentru manevre ale generalului *Saussier* estragemŭ următórele: Esercițiilorŭ de nópte trebue sĕ li-se dée mare importanță. Serviciulŭ de siguranță în timpulŭ nopții în diferite localitățĭ trebue sĕ fiă esactŭ îndeplinitŭ și trupele sĕ se esercite câtŭ de multŭ atâtŭ în atacurile nocturne, câtŭ și în apĕrarea nocturnă.

Indată ce s'a datŭ ordinea de marșŭ, comandanții trupelorŭ au sĕ-șĭ observe întinderea colónelorŭ, celeritatea marșului, și sĕ-șĭ însemne bine oboséla trupelorŭ, și aceste observațiunĭ mai tâudiu sĕ se compareze una cu alta. Ca formațiune pentru pregătirea la luptă suntŭ de recomandatŭ colóne dese de asaltŭ (formațiunĭ de batalióne și colóne duple cu diferite distanțe).

In decursulŭ mișcărei sĕ se dée câtŭ mai puține signale cu trâmbița, în linia tirailorilorŭ și în timpulŭ retragerei suntŭ absolutŭ interdise.

In fine li se pune la inimă soldațilorŭ de orĭ ce armă, ca sĕ fiă camaradĭ bunĭ unulŭ cu altulŭ: „Pentru-că camaradia e garanța, că în diua pericolului vom merge mână în mână". — Ministrulŭ de rĕsboiu acum de curêndŭ a luatŭ dispozițiunĭ în privința lungimei mersurilorŭ în timpulŭ dilelorŭ călduróse pentru soldații Francesĭ. In urma acestorŭ dispozițiunĭ, nu e permisŭ sĕ facă infanteria marșurĭ între 9 óre diminéța și 3 óre după amiadĭ și adecă la corpurile 1—12 de armată dela 15 Iunie până la 1 Septemvre, pentru corpurile 14—18 dela 1 Mai până la 15 Septemvre. De sine se înțele că în decursulŭ manevrelorŭ marĭ se face escepțiune.

Literatură.

A apărutŭ:

„Minerva", diarŭ literarŭ beletristicŭ și de distracțiă. Proprietarŭ, editorŭ și redactorŭ responsabilŭ; *George Curteanu.* Anulŭ I, Nr. 1. Cuprinsulŭ: La mórtea lui Mihailŭ Cogălniceanu, poesiă de G. Simu. — Scrisorĭ literarĭ de preotulŭ Macaveiu. — Destinulŭ, novelă originală de Paulina C. Z, Rovinarŭ. — Rĕsbunarea Țarului, novelă de M. Moravanszky.— Doine din Banatŭ, culese de Al. Munteanu a lui Vasiliu. — Din caracterele lui la Bruyère, comun. de I. Barițiu. — Corespondență. — Diverse. — Ghicitorĭ de șacŭ. — Anunciurĭ.

„Savitri", povestire indică din Mahabarata. Traducere de *G. B. Duică.* Cu o prefață de I. Slavicĭ. Ediția editorului. Sibiiu tiparulŭ institutului tipograficŭ, societate pe acții. 1891. Formatŭ 8^0 micŭ 46 paginĭ.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Turda, Augustŭ 1891.

La petrecerea de véră, ce s'a arangiatŭ în Turda la 8 Augustŭ n. c., cu ocasiunea adunării generale a despărțĕmêntului XXIV alŭ „Asociațiunii trans." au incursŭ 119 fl. 70 cr. Spesele arangiărei au fostŭ 105 fl. 22 cr. Venitulŭ curatŭ este așa-déră de 14 fl. 48 crucerĭ. Acéstă sumă, conformŭ menirei sale, s'a transpusŭ la despărțĕmêntulŭ amintitŭ alŭ „Asociațiunii" ca sĕ servéscă de fondŭ disponibilŭ.

Suprasolvirĭ au incursŭ dela următorii: Gregoriu Popŭ, not. cerc. în Cianulŭ-mare 2 fl., Ioanŭ Stanŭ din Turda 20 cr., Ioanŭ Petricașiu, adv. în Turda 50 cr., Aurelŭ Popŭ not. cerc. în S.-Craiulŭ-deșertŭ 2 fl., Ioanŭ Văsîncă, proprietarŭ în Bedeleu 50 cr., Dumitru Rogozanŭ din Turda 50 cr., Ioanŭ Bercianŭ căp. pens. din Ghirișŭ 1 fl., Andreiu Munteanŭ din S.-Mihaiu 1 fl., Petru Iacobescu parochŭ în Vereșmortŭ 1 fl., D. Holitska comerciantŭ în Turda 1 fl., văd. Aurelia Maiorŭ din Chimitelnicŭ 50 cr. dod. Eug. Solomonŭ din M.-Ludoșŭ 50 cr., Iuliu Vlăduțŭ din Turda 50 cr.

Prin postă au incursŭ dela: Iuliu Popŭ parochŭ în Urca, Alesandru Mazei parochŭ în Beiu, Basiliu Masca parochŭ în Tritiulŭ sup. și Petru Pașca din Sălciva inf. câte 1 fl.

Toți acești domnĭ suntŭ rugațĭ a primi pe acéstă cale mulțămitele nóstre pentru ofertele lorŭ benevole.

In numele comitetului:

Silvestru Moldovanŭ președ. **Eugeniu Pătăcénu** v.-pres. pentru cas.

Simeonŭ Nicóră controlorŭ.

DIVERSE.

Entusiasmulŭ unui copilŭ. Ca ultimŭ ecou alŭ visitei escadrei francese la Kronstadt, diarele rusescĭ vestescŭ, că amiralulŭ Gervais, pe când se afla la Moscva a primitŭ dela unŭ băiatŭ de 14 anĭ locuindŭ în orașulŭ Rylsk (guvernamêntulŭ Kursk), o telegramă astfelŭ conceputŭ: „Escelență, din adêncul inimei mele de copilŭ, vĕ felicitŭ pentru sosirea vóstră la Moscva. Incântatŭ de aflarea Escelentei vóstre în Rusia precum și a marinarilorŭ voștri, strigŭ: „Trăéscă Franța!" Admiralulŭ rĕspunse astfelŭ: „Aceste bune urărĭ din partea unui copilŭ mĕ atingŭ profundŭ. Ii mulțumescŭ sĕ fiă fericitŭ și sĕ servéscă cu credință nobila sa țéră."

Locomotive monstre. Se construescŭ acum la Zürich, pentru Gothard, nisce locomotive enorme numite „Compound" cu piedică, avêndŭ douĕ mecanisme și prin urmare patru cilindre, lungĭ de 8 m. 13 și cântărindŭ, deșerte, 77000 chlo, ear cu apă și cărbunĭ 85,000 chlo. Aceste locomotive care au douĕ-spre-dece roțĭ motrice, suntŭ mai mari decâtŭ tóte câte s'au construitŭ până acuma.

„ALBINA" institutŭ de creditŭ și de economii.

Filiala Brașovŭ.

Conspectulŭ operațiunilorŭ de cassă în luna Augustŭ 1891.

Intrate:

Cassa cu 31 Iulie 1891. fl.	5,352.04
Depunerĭ spre fructificare .	187,092.61
Cambii rĕscumpĕrate. . .	83,873.84
Conturĭ curente	41,246.21
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	4,250.—
Imprumuturĭ pe producte .	1,861.—
Monetă	3,860.20
Interese și provisiunĭ . .	5,040.30
Comissiunĭ	12,742.40
Diverse	5,997.35
	fl. 351,315.95

Eșite:

Depunerĭ spre fructificare fl.	77,057.15
Cambii escomptate . . .	73,986.43
Conturĭ curente.	141,217.74
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	24,555.—
Imprumuturĭ pe producte .	300.—
Monetă	6,528.24
Comissiunĭ	6,731.05
Interese și provisiunĭ . .	494.68
Diverse	13,776.21
Spese și salare.	1,064.44
Numerarŭ cu 31 August 1891	5,605.01
	fl. 351,315.95

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

Iosifŭ Oncioiu, m. p. comptabilŭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ.

din 3 Septemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump. 9.28	Vênd. 9 32
Argintŭ românescŭ	„ 9 22	„ 9.27
Napoleon-d'orĭ	„ 9.28	„ 9.32
Lire turcescĭ	„ 10.48	„ 10 53
Imperialĭ	„ 9.46	„ 9 51
Galbinĭ	„ 5 41	„ 5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%	102.—	„ —.—
„ „ „ 5%	„ 99.50	„ 100.—
Ruble rusescĭ	„ 116.—	„ 117.—
Mărcĭ germane	„ 57.30	„ 57.60

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 2 Septemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	103.—
Renta de hârtiă 5%	100.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	115.75
dto argintŭ	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112 50
Bonurĭ rurale ungare	90.35
Bonurĭ croato-slavone	104.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	139.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	130 30
Renta de argintŭ austriacă	90.50
Renta de hârtiă austriacă	90 35
Renta de aurŭ austriacă	109 75
Losurĭ din 1860	136 75
Acţiunile băncei austro-ungare	1010.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	325.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr	275.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.57
Napoleon-d'orĭ	9.35½
Mărcĭ 100 împ. germane	57 67
Londra 10 Livres sterlinge	117 35

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3 03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-mari—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-mari

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicu	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Braşov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.